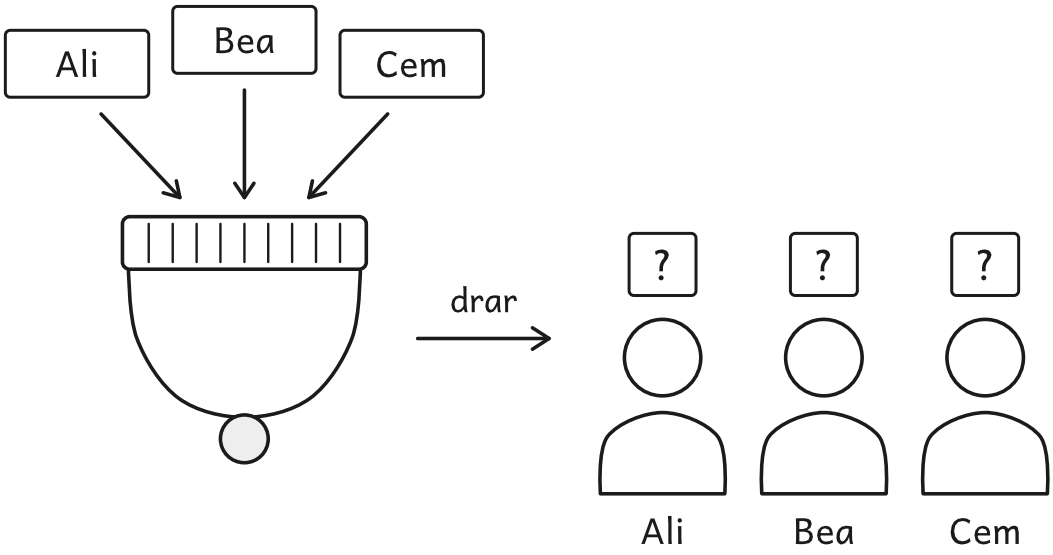
Hemlig kompis

Ali, Bea och Cem ska dra hemlig kompis. De lägger tre lappar med sina namn i en mössa och drar en lapp var utan att titta. När alla har dragit, tittar de. Har någon sitt eget namn, drar alla om.

Frågorna

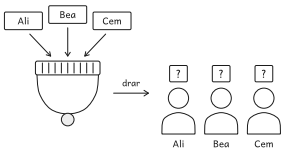
1. Hur många av dem kan få sitt eget namn i samma dragning? Hitta alla antal som går.
2. Hur stor är chansen att de slipper dra om?

LÖSNINGSFÖRSLAG · SANNOLIKHET OCH STATISTIK

HEMLIG KOMPIS

PROBLEMET

Ali, Bea och Cem ska dra hemlig kompis. De lägger tre lappar med sina namn i en mössa och drar en lapp var utan att titta. När alla har dragit, tittar de. Har någon sitt eget namn, drar alla om.

Hur många av dem kan få sitt eget namn i samma dragning? Hitta alla antal som går.

Hur stor är chansen att de slipper dra om?

Svaret: 0, 1 eller 3 egna namn. Chansen att slippa dra om är 1/3.
Kontroll: En dragning ger 3 egna, tre ger 1 och två ger 0: 1 + 3 + 2 = 6.

IDÉN: *Lapparna hamnar på 6 lika troliga sätt. Om två har sitt eget namn, har alla tre det.*

LÖSNING A: LISTA ALLA DRAGNINGAR

Ali får	Bea får	Cem får	egna
Ali	Bea	Cem	3
Ali	Cem	Bea	1
Bea	Ali	Cem	1
Bea	Cem	Ali	0
Cem	Ali	Bea	0
Cem	Bea	Ali	1

3 egna: 1 sätt
2 egna: 0 sätt
1 eget: 3 sätt
0 egna: 2 sätt

1 + 0 + 3 + 2 = 6

↓

Ingen får sitt eget:
2/6 = 1/3 ✓

Eleven skriver alla sätt som lapparna kan hamna på, i ordning, och räknar de egna namnen i varje.

LÖSNING B: TÄNKA ANTAL FÖR ANTAL

Ali kan få 3 olika, Bea 2 och Cem 1:
3 · 2 · 1 = 6 sätt

3 egna: 1 sätt

2 egna: Då är den sista lappen den tredjes egen, och då blir det 3. Exakt 2 går inte.

1 eget: Välj vem, 3 sätt. De två andra har varandras lappar.

0 egna: 6 − 1 − 3 = 2 sätt

Ingen får sitt eget: 2/6 = 1/3 ✓

Eleven räknar 3 · 2 · 1 = 6 sätt och tänker ut hur många av dem som ger varje antal.

LÖSNING C: TANKEVURPA

Var och en: chansen 1/3

1/3 + 1/3 + 1/3 = 1

Någon får alltid sitt eget.

Svar: 1, 2 eller 3. Chansen 0.

Eleven lägger ihop chanserna, men alla tre kan få sitt eget samtidigt, och ibland får ingen det. Exakt två går inte.

Fråga: ”Hur kan ni pröva elevens svar med tre lappar?”

FRÅGOR OM TANKARNA BAKOM

1. Hur ser eleven i lösning A till att varje dragning kommer med precis en gång?
2. Varför kan det i lösning B aldrig bli exakt två egna namn?
3. Var syns det i båda lösningarna att 2 av de 6 sätten ger 0 egna namn?
4. Vilken lösning liknar er egen? Vilken skulle ni välja om de var fyra, och varför?

VISA OCH JÄMFÖR LÖSNINGAR

- **Först.** Låt eleverna lösa problemet på sitt sätt. Fråga innan du visar: ”Hur tänkte ni?”
- **Två sätt.** Visa två lösningar bredvid varandra, A och B eller två elevers. Börja med det vanligaste, och täck det andra tills det första är förklarat.
- **Tankevurpan.** Säg att lösning C kommer från en annan skola, så att ingen i gruppen känner sig utpekad. Låt eleverna hitta tankevurpan, och ställ frågan bredvid C när de kör fast.
- **Tankarna bakom.** Låt eleverna förklara med egna ord. Säg rätt eller fel först när gruppen har prövat svaret mot problemet.
- **Det gemensamma.** Avsluta med det som är lika i lösningarna, idén, så att eleverna kan använda den igen.